

УСТАВ

НА НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ-1927“ с. МЕДОВЕНЕ общ. КУБРАТ

Народните читалища са уникално достояние на Българския народ. Създадени в епохата на националното възраждане те имат неоценим влог във формирането на нашата духовност и култура. Народните читалища имат исторически заслуги за запазването и развитието на българския език, за зараждането на театралното, музикалното и други изкуства, за развитието на библиотечното и музейното дело и одухотворяването на живота на народа. Чрез своята многостранна народополезна дейност, читалищата са призвани да допринасят в още по-голяма степен за духовното развитие на селищата и личността, цялостното обновление на обществото.

ГЛАВА ПЪРВА – ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

ЧЛ. 1. (ДВ. бр. 42 от 2009г.) С този закон се уреждат учредяването, устройството, управлението, дейността, имуществото, финансирането, издръжката и прекратяването на народните читалища.

ЧЛ. 2. (1) Народните читалища са традиционни самоуправляващи се български културно-просветни сдружения в населените места, които изпълняват и държавни културно-просветни задачи. В тяхната дейност могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения на възраст и пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

(2) Читалищата са юридически лица с нестопанска цел.

ЧЛ. 3. (1) (ДВ. бр. 42 от 2009г.) Целите на народните читалища са да задоволяват потребностите на гражданите, това са:

- развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователна дейност в населеното място;
  - запазване обичаите и традициите на българския народ;
  - разширяване знанията на гражданите към науката, изкуството и културата;
  - възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание;
  - осигуряване на достъп до информация:
- (2) За постигане целите, читалищата извършват основни дейности, като:
- уреждане и поддържане на библиотеки, читални, както и създаване и поддържане на електронна информационна мрежа;
  - развиване и подпомагане на любителското и художествено творчество;
  - организиране на школи, кръжици, курсове, клубове, празненства, концерти, чествания и младежки дейности;
  - събиране и разпространяване на знания за родния край;
  - създаване и съхраняване на музейни колекции съгласно Закона на културното наследство:

(3) Народните читалища могат да развиват и допълнителна стопанска дейност, свързана с предмета на основната им дейност, съответствие с действащото законодателство, като използва приходите от нея за поставяне на определените в устава цели. Народните читалища не разпределят печалба.

(4) Народните читалища нямат право да предоставят собствено или ползвано от тях имущество възмездно или безвъзмездно:

- за хазартни игри и нощни заведения;
- за дейност на нерегистрирани по Закона за вероизповеданията, религиозни общности и юридически лица с нестопанска цел.
- за постоянно ползване от политически партии и организации;
- на председател, секретар, членове на настоятелството и проверителната комисия и на членовете на техните семейства.

ЧЛ. 4. (ДВ. бр. 42 от 2009г.) (1) Народните читалища могат да се сдружават за постигане на своите цели, за провеждане на съвместни дейности и инициативи при условия по реда на този закон.

(2) Читалищните сдружения нямат право да управляват и да се разпореждат с имуществото на народните читалища, които са техни членове.

ЧЛ. 4в. (1) Съюза на народните читалища е национално представителна организация на читалищата, която се основава на принципа на взаимопомощ и осъществява дейността си в обществена полза. Той не е политическа или синдикална организация и е неутрален към вероизповеданията.

(2) Съюза на народните читалища:

- съдействат на народните читалища;
  - защтава интересите на своите членове и ги представлява пред държавните и общински органи;
  - организира национални читалищни инициативи, като: фестивали, събори, тържества и други.
- (3) Съюза на народните читалища няма право да управлява и да се разпорежда с имуществото на читалищата, които са негови членове.

ГЛАВА ВТОРА - УЧРЕДЯВАНЕ НА ЧИТАЛИЩА, СДРУЖЕНИЯ И СНЧ

ЧЛ. 8. (1) Читалища могат да учредяват най-малко 50 дееспособни физически лица за селата и 150 за градовете, които взимат решение на учредително събрание.

(2) учредителното събрание приема устава на читалището и избира неговите органи. Уставът урежда:

- наименованието, селището, целите, източниците на финансиране, органите на управление и контрол, техните правомощия, начина на избирането им, реда на свикването им и за взимане на решения:

- начин за приемане на членове и прекратяване на членство, както и реда за определяне на членския внос.

ЧЛ. 9. (1) Читалището придобива качеството си на юридическо лице с вписането му в регистъра на организацията с нестопанска цел (на окръжен съд), в Агенция по вписането, в чийто район е седалището на читалището.

(2) Действията на учредителите, извършени от името на народното читалище до дена на вписането, пораждат права и задължения само за лицата, които са ги извършили. Лицата склучили сделките, отговарят солидарно за поетите задължения.

(3) Вписането на читалищата в регистъра (на окръжен съд), Агенция по вписане се извършва без такса по писмена молба от настоятелството, към която се прилагат:

- протокол от учредителното събрание:

- уставът на читалището, подписан от учредителите:

- нотариално заверен образец от подписа на лицето, представляващо читалището и валидният печат на читалището.

(4) В регистъра се вписват:

- наименованието на седалището на читалището и източникът на първоначалното му финансиране:

- уставът:

- имена на членовете на настоятелството и на проверителната комисия на читалището:

- името и длъжността на лицето което представлява читалището:

(5) Наименованието на народното читалище трябва да не въвежда в заблуджение и да не накърнява добрите нрави. То се изписва на български език. Към наименованието на читалището се добавя годината на неговото първоначално създаване.

(6) Седалището на читалището е населеното място, където се намира неговото управление. Адресът на читалището е адреса на неговото управление.

(7) Всяка промяна в обстоятелствата по ал.4 трябва да бъде заявлена в 14-дневен срок от възникването и.

(8) Народните читалища могат да кандидатстват за държавна или общинска субсидия след изтичане на едногодишен срок от вписането в регистъра по чл. 10.

ЧЛ.10. (1) Към министъра на културата се води публичен регистър на народните читалища .

(2) В регистъра по ал.1 се вписва:

- наименование на читалището:

- седалището на читалището и източник на първоначалното му финансиране:

- клоновете на читалището (ако има такива):

- името на лицето което представлява читалището:

- ЕИК по БУЛСТАТ:

(3) Всяко читалищно настоятелство в 7-дневен срок от вписането на читалището в съдебния регистър подава заявление за вписане в регистъра по ал.1. Към заявлението се прилагат данните по ал.2 устава на читалището.

(4) Министъра на културата или оправомощено от него дължностно лице издава удостоверение за вписване в регистъра по ал.1 и уведомява служебно за това кмета на общината, където се намира седалището на читалището.

(5) На читалища, които не са вписани в регистъра по ал. 1, не се предоставят субсидии от държавата и общинския бюджет, както и държавно и общинско имущество за ползване.

ТРЕТА ГЛАВА - УПРАВЛЕНИЕ ✓

ЧЛ.11. Членове на читалището са индивидуални, колективни и почетни. Индивидуалните членове са български граждани. Те биват действителни и спомагателни.

Действителните членове са лица навършили 18 години, които участват в дейността на читалището, редовно плащат членски внос и имат право да избират и бъдат избирани.

Спомагателните членове са лица до 18 години, които нямат право да избират и да бъдат избирани. Колективните членове съдействат за осъществяване целите на читалищата, подпомагат дейностите, поддържането и обогатяването на материалната база. Колективни членове могат да бъдат: професионални организации, стопански организации, търговски дружества, кооперации и сдружения и други.

Почетни членове могат да бъдат български и чужди граждани с изключителни заслуги за читалището.

✓ **ЧЛ. 12.** Органи на читалището са общото събрание, настоятелството и проверителната комисия.

✓ **ЧЛ. 13.** (1) Върховен орган на читалището е общото събрание.

(2) Общото събрание на читалището се състои от всички членове на читалището имащи право на глас.

✓ **ЧЛ. 14.** (1) Общото събрание: изменя и допълва устава, избира и освобождава членове на настоятелството, проверителната комисия и председателя. Приема вътрешните актове, необходими за организацията и дейността на читалището. Изключва членове на читалището, неприсъствали на 3 заседания на общото събрание. Определя основните насоки на дейността на читалището. Приема бюджета на читалището. Приема годишния отчет до 30 март на следващата година. Определя размера на членския внос и изключва членове които не са си платили членския внос. Отменя решението на органите на читалището. Взима решение за прекратяване на читалището. Взима решение за отнасяне до съда на незаконообразни действия на ръководството или на отделни членове на читалището.

Решенията на общото събрание са задължителни за другите органи на читалището.

✓ **ЧЛ.15.** (1) Редовно общо събрание на читалището се свиква от настоятелството най-малко веднъж годишно. Извънредно общо събрание може да бъде свиквано по решение на настоятелството, по искане на проверителната комисия или на една трета от членовете на читалището с право на глас. При отказ на настоятелството да свика извънредно общо събрание, да 15 дни от постъпването на искането проверителната комисия или една трета от членовете на читалището с право на глас могат да свикат извънредно общо събрание от свое име.

✓ (2) Поканата за събранието трябва да съдържа дневен ред, дата и часа и мястото на провеждането му. Тя трябва да бъде получена срещу подпис или връчена не по-късно от 7 дни преди датата на провеждане. В същия срок на вратата на читалището и на други обществени места в общината където е дейността на читалището, трябва да бъде залепена покана за събранието.

(3) Общото събрание е законно, ако присъстват най-малко половината имащи право на глас членове на читалището. При липса на кворум събранието се отлага с един час. Тогава събранието е законно, ако на него присъстват не по-малко от една трета от членовете на редовно общо събрание и не по-малко от половината плюс един от членовете при извънредно общо събрание.

ЧЛ.16. (1) Изпълнителен орган на читалището е настоятелството, което се състои най-малко от трима членове, избрани за срок до 3 години. Същите да нямат роднински връзки по права и сребърна линия до четвърта степен.

(2) Настоятелството:

- свиква общото събрание, осигурява изпълнението на решението на общото събрание, подготвя и внася в общото събрание проект за бюджета на читалището и утвърждава щата му, подготвя и внася в общото събрание отчета за дейността на читалището.

(3) Настоятелството взима решение с мнозинство повече от половината на членовете си.

ЧЛ.17. (1) Председателят на читалището е член на настоятелството и се избира от общото събрание за срок до 3 години.

(2) Председателят: организира дейността на читалището съобразно закона, устава и решението на общото събрание. Представя читалището, свиква и ръководи заседанията на настоятелството и председателства общото събрание. Отчита дейността си пред настоятелството, сключва и прекратява трудови договори със служителите съобразно бюджета на читалището и въз основа решението на настоятелството.

ЧЛ.18. (1) Проверителната комисия се състои най-малко от трима членове, избрани за срок от 3 години.

(2) Членовете на проверителната комисия не могат да бъдат лица, които са в трудовоправни отношения с читалището или са роднини на членове на настоятелството, на председателя по права линия, съпрузи, братя, сестри и роднини по сватовство от първа степен.

(3) Проверителната комисия осъществява контрол върху дейността на настоятелството и председателя по спазване на закона, устава и решението на общото събрание.

(4) При констатиране нарушение проверителната комисия уведомява общото събрание на читалището, а при данни на извършено престъпление – органите на прокуратурата.

ЧЛ. 19. Не могат да бъдат избириани за членове на настоятелството и проверителната комисия, които са осъждани на лишаване от свобода за умишлени престъпления от общ характер.

ЧЛ. 19а. Членовете на настоятелството, проверителната комисия и председателя подават декларации за конфликт на интереси при условия и по реда на Закона за предотвратяване и установяване на конфликтна интереси. Декларациите се обявяват на интернет страницата на съответното читалище.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА – ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИРАНЕ

ЧЛ. 20. Имуществото на читалището се състои от право на собственост и от други вещи права, вземания, ценни книжа и други права и задължения.

ЧЛ. 21. Читалищата набират средства от следните източници:

- членски внос;
- културно-просветна и информационна дейност;
- субсидия от държавния и общински бюджет;
- наеми от движимо и недвижимо имущество;
- дарения и завещания;
- други приходи.

ЧЛ .22. (1) Предложението за годишната субсидия за читалищата по общини, нормативите и механизмът за нейното разпределение се разработва от Министерство на културата съгласувано с областните администрации и общините.

ЧЛ. 24. (1) Читалищата не могат да отчуждават недвижими вещи и да учредяват ипотека върху тях.

(2) Движимите вещи могат да бъдат отчуждавани, залагани, бракувани или заменени с по-доброкачествени само по решение на настоятелството.

ЧЛ. 25. Недвижимото и движимото имущество, собственост на читалищата, както и приходите от него не подлежат на принудително изпълнение освен за вземания, произтичащи от трудови правоотношения.

ЧЛ. 26. Читалищното настоятелство изготвя годишен отчет за приходите и разходите, които се приемат от общото събрание.

ЧЛ. 26а. (1) Председателите на народните читалища на територията на съответната община ежегодно в срок до 10 ноември представят на кмета предложения за своята дейност през следващата година.

(2) Кмета на общината внася направените предложения в общинския съвет, който приема годишната програма за развитие на читалищната дейност в съответната община.

(4) Председателя на читалището представя ежегодно да 31 март пред кмета на общината и общинския съвет доклад за осъществените читалищни дейности в изпълнение на програмата по ал. 2 и за изразходваните от бюджета средства през преходната година.

ГЛАВА ПЕТА – ПРЕКРАТИВАНЕ

ЧЛ. 27. (1) Читалището може да бъде прекратено по решение на общото събрание, вписано в регистъра на (окръжния съд) Агенция по вписванията. То може да бъде прекратено с ликвидация или по решение на (окръжния съд) Агенция по вписванията ако:

- дейността му противоречи на закона, устава и добрите нрави;

- имуществото му не се използва според целите и предмета на дейността на читалището;
- е налице трайна невъзможност читалището да действа или не развива дейност за период от две години, в този случай Министъра на културата изпраща сигнал да прокуратурата за констатирана липса на дейност на читалището;
- не е учреден по законен ред;
- и е обявено за несъстоятелност:

(2) Прекратяването на читалището по решение на (окръжния съд) Агенция по вписвания може да бъде постановено по искане на прокурора, направено самостоятелно или по искане на Министъра на културата.

(3) Прекратяване на читалището по искане на прокуратурата се вписва служебно.

ГЛАВА ШЕСТА – АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗЕТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

ЧЛ.31. (ДВ бр. 42 от 2009г.) Председател на читалище, който предостави имущество в нарушение чл.3 ал. 4, се наказва с глоба в размер от 500.00лв. до 1000.00лв. и с лишаване от право да заема изборна длъжност в читалището за срок от 5 години.

ЧЛ. 32. (ДВ бр. 42 от 2009г.) Председател на читалище , който не заяви вписане в регистъра на читалищата в срок по чл. 10 ал. 3, се наказва с глоба от 150.00лв. до 300.00лв.

ЧЛ. 33. (ДВ. Бр.42 от 2009г.) Председател на читалище, който не представи доклад за изпълнението на читалищните дейности и за изразходваните от бюджета средства в срок по чл. 26а, ал.4, се наказва с глоба от 150.00лв. до 300.00лв.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

1. Читалището се нарича **Народно Читалище „Христо Ботев-1927“**

с. Медовене, общ. Кубрат, обл. Разград,

ул. „Хан Аспарух“-22

БУЛСТАТ: 000500009

Решение по Ф.Д. 905/1997г. на Разградски окръжен съд

2. Читалището има кръгъл печат с надпис:

Народно читалище „Христо Ботев-1927“ с. Медовене общ. Кубрат.

Празника на читалището е на 24 май.

Настоящият устав е приет на общото отчетно- изборно събрание на 24.02.2019г. въз основа от ДВ, бр. 42 от 2009г. и отменя устава на читалището приет на общо събрание проведено на 10.12. 2009г.

24.02.2019г.

с. Медовене

Председател:.....

(Руска Петрова Тодорова)

